

'Baerne'

Tijdschrift van de Historische Kring "Baerne"



22e jaargang nr. 1 - maart 1998



Conimex®

De Oosterse keuken thuis.



Slamat Makan – Smakelijk Eten.

Historische Kring Baerne

Postbus 326
3740 AH Baarn
tel. (035) 5430377

Voorzitter

J.G. v.d. Kraats
Torenlaan 34
3743 HH Baarn
tel. (035) 5421000

Algemeen Secretaris

F. Muts-Snel
van Goyenlaan 213
3764 XH Soest
tel. (035) 6012989

Penningmeester

I. Huls-Brandsma
Wittelaan 8
3743 CP Baarn
tel. (035) 5422974

Werkgroep Archeologie

J.W.A.A. van der Laan
Schoener 12
3742 HD Baarn
tel. (035) 5411656

Werkgroep**Omgevingseducatie**

Y. v.d. Akker - v. Laar
Gerard Doulaan 4
3741 RH Baarn
tel. (035) 5417560

Werkgroep Oudheidkamer

R.J.E. Luikinga-Geijtenbeek
Klaproosstraat 15
3742 RA Baarn
tel. (035) 5415724

Werkgroep 'Baerne'

H. Bronkhorst
Eemweg 23
3741 LA Baarn
tel. (035) 5413587

Redactie Baerne

H. Bronkhorst
J. Kruidenier
L.J. Stomp
R. Uileman
T. Biemans
Sophialaan 13
3743 CT Baarn
tel. (035) 5422951

Ledenadministratie

N. Kuyt-Smit
v. Wassenaerlaan 16
3742 AH Baarn
tel. (035) 5418065

**Bezoekadres en bezoektijden
Oudheidkamer**

Burgemeester Penstraat tussen
nr.2 en 4. Open op maandagen
van 10 tot 12 uur en van 20 tot
22 uur, maar **niet** op de eerste
maandagavond van de maand
en **niet** op maandagavond in de
maanden juli en augustus.

Contributie

Minimaal f 25,- per jaar voor het
individuele lidmaatschap.
Minimaal f 35,- per jaar voor een
echtbaar of twee samen-
wonenden.
Minimaal f 12,50 per jaar voor
het jeugdlidmaatschap (14 tot
en met 18 jaar).
Bankrek.nr.: 30.47.28.292
Postbankrek.nr.: 41.92.133
Losse verkoop "Baerne": f 5,50
verkrijgbaar bij N. Kuyt-Smit en
Boekhandel Den Boer,
Laanstraat 69, Baarn

Niets uit deze uitgave mag
worden vervoelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke
toestemming van de redactie.
Het tijdschrift 'Baerne' komt mede tot stand
door Drukkerij Bakker Baarn.

INHOUD

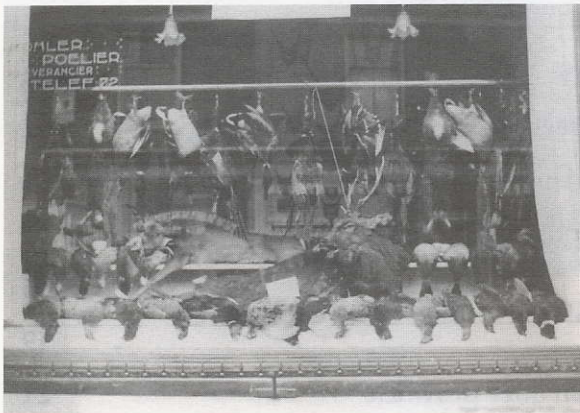
| | pag. |
|--|-----------|
| Van poelier tot botenbouwer en speelgoedfabrikant | 2 |
| Portret van Wilhelmina van Pruisen in het Baarnse Oranje Museum | 11 |
| De Baarnse eend blijft in de Eemlandse bijt | 15 |
| Opsporing verzocht | 16 |
| Verenigingsnieuws | 19 |
| Het verhaal van de geschiedenis van onze provincie | 21 |
| Programma | 23 |

VAN POELIER TOT BOTENBOUWER EN SPEELGOEDFABRIKANT

"Ik woonde op de Gen. Karel v/d Heijdenlaan, met uitzicht op de watertoren. Als ik dan naar school ging, de Oorsprongschool aan de Acacialaan, moest ik erlangs. Langs de etalage van poelier Köhler, in de Nieuw Baarnstraat op nr. 47. Daar hingen de hazen en de konijnen aan de achterpoten, met de kop naar beneden, leeg te bloeden. Het bloed werd opgevangen in bakken die eronder stonden. Bah, wat een gezicht. Vreselijk eng vond ik het." Aldus Jo van Wijkvliet. Zij bracht mij op het idee eens met de zoon van de poelier te gaan praten, de heer F.B. Köhler. Ik kreeg het adres, Acacialaan nr. 12 en zo zat ik onlangs te praten met Frits Köhler. In zijn gezellige huis dat achter in de tuin staat van nr. 12. In het voorhuis woont zijn zoon, Gert Köhler.

Ja, ik heb jaren in de zaak van vader gewerkt, maar daar vond ik niks aan. Overigens, die 'bakken met bloed' is nogal overdreven, hooguit een theekopje voor eventuele druppels en dan nog alleen van de hazen.

Ik ben in 1911 geboren in Baarn, aan de Veldheimweg. Vader is geboren in 1880 in Velp. Mijn grootvader had reeds samen met zijn broer een grote poeliederij in Velp. Waarom vader naar Baarn is gekomen en wanneer kan ik me niet meer herinneren. We woonden dus eerst aan de Veldheimweg en zijn later verhuisd naar de Sophialaan. Vader liet een huis bouwen aan de Smutslaan, helemaal beneden op nr.6, in de volksmond toen 'de pishoek' genoemd. We hebben er nooit gewoond. Grootvader liet een huis ernaast bouwen op nr. 4 en heeft er vele jaren gewoond. Vader heeft zijn huis later weer verkocht. Op de hoek, naast grootvader, woonde de architect Kleinhout.



De etalage van poelier Köhler aan de Nw. Baarnstr. 47

Vader begon zijn poelierszaak aan de Sophialaan op nr. 2, het tweede huis tegenover de hoek waar nu de sigarenboer zit. Later zijn we verhuisd naar de Nieuw Baarnstraat 47, dat is juist om de hoek. Op dit adres woonde naast ons, op de hoek, Van de Wal, de kleermaker, en de buurman aan de andere kant was Van Wijk, de slager. Daarnaast had je Drent, de kruidenier, en dan kwam Lacunes,

de loodgieter.

Vader jaagde zelf niet. Nee, hij kocht de hazen, konijnen en fazanten bij Jhr. Bosch van Drakestein in Lage Vuursche. Ook wel bij notaris Ditshuizen die een jachtterrein had bij Nieuwenoord, tegenover Eemeroord, nu een verzorgingstehuis voor verstandelijk gehandicapten. En bij Pesters, een Oostenrijker die op de Zwaluwenberg, een buitenplaats tussen Hilversum en Maartensdijk, woonde en ook bij een jonkheer op Amelisweerd: ook een Bosch van Drakestein. Ook bij diverse boeren en jachtopziers uit de regio en verder bij drie beroepsstropers in Soest: Knoops, Praag en Dijs. Het waterwild kwam van Van Dijk uit Loosdrecht en uit Kampen en de patrijzen uit Limburg. Ja, er werd in die tijd veel gejaagd en gestroopt.



Foto van de poelierszaak aan de Sophialaan nr. 2. In witte jas Gerrit Köhler, aan de andere kant van de bakfiets moeder Köhler - van Ooik . Voor haar Frits Köhler met zijn duifje. In zwarte jas grootvader Frits Köhler 'hout- en marmerschilder' voor de deuren van zijn werkplaats.

Het wild dat niet direct verkocht werd, werd diepgevroren in de koelinstallatie van het Blaauwhoedenveem of van het Friezenveem in Amsterdam. Dat ging per vrachtauto via bode Van IJken, die ook een beurtvaart met twee schepen op Amsterdam onderhield. Eemnes was zijn thuishaven en de los- en laadplaats was aan de Baarnschedijk bij Café Kuijer. Dat was me daar wat, want er kwamen daar toen veel stiekeme drinkers met problemen thuis....tjongejonge, daar werd wat afgezopen!

Ik ging op school aan de Acacialaan, op *De Oorsprongschool*. Bij meester Koornstra en Landsman. Later meester Postma. Het leren ging me niet goed af. Ik vond er ook niks aan. Na zeven klassen en nog wat blijven zitten ben ik nog één jaar op de ULO geweest. Maar dat ging ook niet. Mijn moeder maakte mijn huiswerk. In 1927 hield ik ermee op. Ik was toen zestien jaar en vader zei: "Je mag kiezen, doorleren of bij mij in de zaak."

Nou dat was duidelijk. Ik kwam in de zaak van Pa, wat ik niet leuk vond. We hadden een goedlopende zaak. We waren hofleverancier, want we leverden aan Koningin Emma, Koningin Wilhelmina en later ook aan Koningin Juliana.

Vader was in zijn vrije tijd kunstschilder. Hij heeft veel mooie landschappen geschilderd en vooral boerderijen in de omgeving. Als hij iets leuks meemaakte, vertelde hij dat ons:

L., een vrij arrogante kunstschilder uit Baarn, zat te schilderen in het weiland van boer Hoeve aan de waai bij de Eem. Hoeve vond zijn koeien veel te mager geschilderd: "Zijn dat mijn koeien?" L. antwoordde: "Dat gaat jou geen bliksem aan!" L. werd met schildersgarnituur en al van het weiland afgeschopt.

Vader kon heel wat beter met de Eemdijkers opschieten. Ook bij het pontje: "Vrouw Hoolwerf kan je even over het deurtje leunen, dan kan ik je schilderen" "Kost je wel een kwartje, Kuler, en ik mag er niet op lieke!"

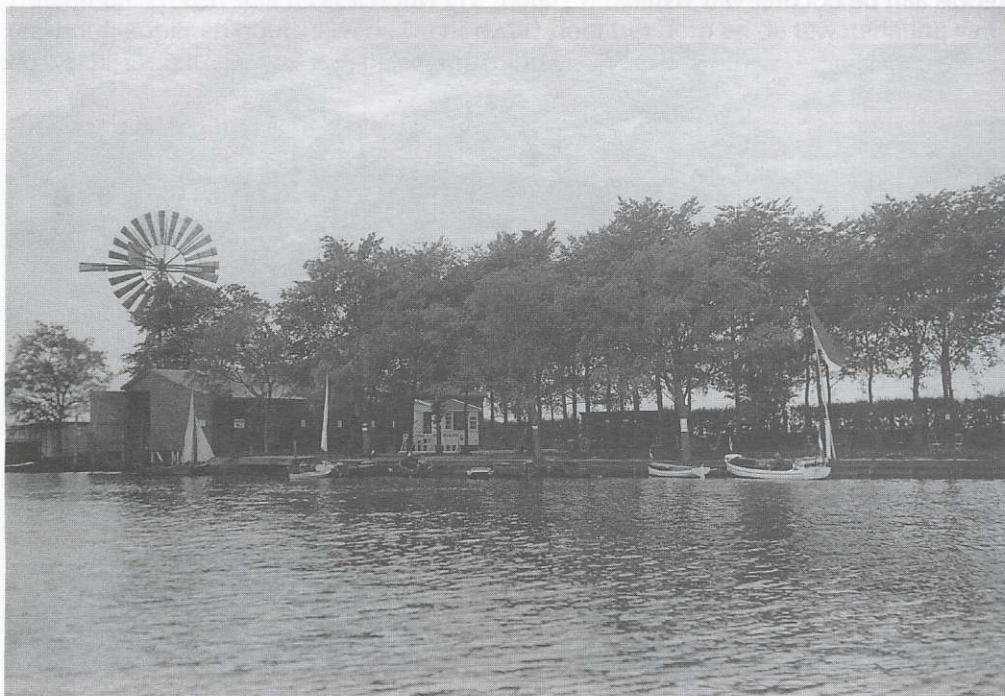
Ik vond het poeliersvak maar niks en op een dag zei ik tegen vader: "Pa, ik wil een kano!" Vader was als de dood voor water dus die kreeg ik niet. Maar na lang zeuren bestelde hij er toch een bij Van der Stadt in Zaandam. Een tweepersons zeilkano. Ik haalde hem met een vriend, Jan Lacunes, op van het station, met de handkar. Dat moet geweest zijn in ... '27 of in '28. Ik maakte de boot zeilklaar en ging er de Eem mee af. De Zuiderzee op! Een Spakenburger die ik tegen kwam riep me aan: "Hé, jochie! Wat doe jij met dat ding op zee?! Pas maar op, straks verzuip je nog..!" Ik dacht: "Laat maar zeuren, jullie kunnen helemààl niet zwemmen." Maar ik ging wel terug en laat ik er nou op de terugtocht mee omslaan. Gelukkig wel op de Eem. Ik moest samen met Jan Lacunes helemaal terugpeddelen naar de theetuin van Van Schaik. Nu 'de Watermolen.' Je kon er toen ook bootjes huren.

Nu wilde ik een echte zeilboot. Maar daar wilde vader niet aan. "Je hebt net een zeil-
kano gehad en als je dat wilt, koop je hem maar van je eigen geld."

In de *Waterkampioen* las ik dat je voor f 100,- aan materiaal een 12 kwadraat BM kon
bouwen. Dat was het! Ik had nog wat geld op de spaarbank en zo bouwde ik mijn
eerste eigen boot. Dat was in de strenge winter van 1928/29. Opzij van ons huis was
een beetje ruimte. Het was ongelooflijk koud. De spijkers vroren bijkans aan mijn han-
den vast. Alles gebeurde in de open lucht. Toen de boot klaar was kon ze de Eem niet
in, want die was dichtgevroren.

Ik was de eerste Baarnaar die een eigen zeilboot had op de Eem! Uiteindelijk kostte de
boot niet f 100,-, maar f 250,-.

Samen met een vriend ging ik kamperen met de boot op Loosdrecht. We gingen bui-
tenom, over de Zuiderzee. Dat was in 1929. In Muiden lag een meneer met een
grote boot en die blafte mij toe: "Ben jij met dat ding over de Zuiderzee gevaren!?"
"Ja ,meneer." "En weet je vader dat wel?!" "Ja, dat denk ik wel".



Gezicht op theetuin 'De Watermolen' van Jasper van Schaik

We zijn doorgevaren naar Loosdrecht en hebben daar een week gekampeerd. Niemand had ooit een 12 kwadraat BM gezien. In heel Loosdrecht was toen nog geen BM te bekennen.

Ik gaf de eigenaar van de jachthaven Wetterwille opdracht om de boot te verkopen. Er zat namelijk een fout in de constructie en ik wilde een nieuwe bouwen. Als ik f 250,- zou krijgen mocht hij de rest houden. De volgende dag belde hij mij op dat de boot verkocht was, voor f 450,-.....!

Ik heb meteen een nieuwe boot op stapel gezet. Dat gebeurde in de achtertuin van onze overburen, familie de Boer. Daar had ik een afdak gemaakt.

De familie Visser in Baarn, eigenaar van de FLORA-bioscoop in de Laanstraat had gehoord dat ik een boot bouwde. Meneer Visser kwam naar mij toe en wilde hem kopen. Hoeveel ik ervoor wilde hebben? Nou f 500,-. Dan is-ie verkocht. Zo kreeg ik kennis aan de dochter van Visser.



Foto van een zeven meter lang kieljacht, voor het zwembad. In de boot Frits Köhler, ervoor Thijmen de Ruig, badmeester

Daarna heb ik een vergrote B.M. gebouwd, een 16 kwadraat. Daar heb ik zelf nog een paar jaren mee gezeild, ook op de Zuiderzee. In 1935 ben ik met de dochter van Visser getrouwd. We woonden toen aan het Melkpad, hoek Vincent van Goghstraat. Het huwelijk heeft niet lang standgehouden.

In 1936 ben ik weer thuis gaan wonen. Moeder was inmiddels weduwe. Ik hertrouwde in 1940, tien dagen voor de oorlog uitbrak, 1 mei dus, en ik bleef thuis wonen met mijn vrouw.

Vóór de oorlog, in 1937, heb ik nog een zeven meter lang kieljacht, een kleine boot, gebouwd. Terwijl ik die boot nog had, bouwde ik twee sharpies, een 12 kwadraat en een 16 kwadraat BM.

Tijdens de bezetting heb ik nog een Scherekruiser (10 meter) gebouwd, vervolgens twee kajuitjachten van 8 meter en enkele 12 en 16 kwadraat BM's. Dat was allemaal voor de handel.

In latere jaren, 1960/70 heb ik nog enkele boten gebouwd waaronder een Flying Dutchman. En een stalen zeeschouw (10 meter) vanaf het kale casco. Alles met veel teakhout, koper en houtsnijwerk. De rit dwars door het dorp en de tewaterlating van de wal bij Café Kuijer was een hele happening.

Tien jaar geleden had ik nog plannen om weer een Flying Dutchman te bouwen, maar dat is er niet meer van gekomen. Een oude wedstrijdboot ligt ten behoeve van de bouwmaten nog steeds in het bedrijf opgeslagen en te wachten op hoog water. Ik vind een F.D. overigens de mooiste open boot die ooit ontworpen is.

Halverwege de jaren vijftig had ik nog even het plan om caravans te bouwen. Het zijn er maar drie geworden, wel alledrie verschillend. De modellen zijn overigens vrij snel overgenomen door andere caravan-bouwers. In die tijd waren caravans in Nederland nog zeldzaam en kon je probleemloos op een marktplein of in een bos overnachten. Al in de dertiger jaren maakte ik samen met Jan Veldhuysen kunstnijverheidsartikelen. Eerst stalden we die uit op de Jaarbeurs, later hadden we een vertegenwoordiger, De Vries. Hij had naderhand een machinehandel aan de Eem.

Toen de mobilisatie kwam moest ik in dienst. Ik heb toen meteen het poeliersbedrijf vaarwel gezegd. Daarvoor in de plaats ben ik begonnen met speelgoed: autootjes, hijskraantjes en modelzeiljachtjes. Dit was nog steeds in de Nieuw Baarnstraat. De werkplaats bestond uit een bouwwerk van 3-hoog en dat is nog te zien. De winkel was magazijn en de voorkamer was ook werkruimte.

Ik raakte in 1945 geassocieerd met H. van Dam. Op de hoek van de Sophialaan had hij een sigarenzaak. Hij was meubelmaker van zijn vak en werkte voorheen bij Merkesteyn. In de oorlog schilderde hij houten schijfjes met landschapjes erop.



Acacialaan nr. 8 voor de verbouwing

we de werkplaats niet meer konden inhuren en Van Tol ons eruit wilde hebben, heb ik het huis en de werkplaats gekocht.

Ik was eens op een zondag met vrouw en kinderen in het bos en terwijl ik zo op mijn rug naar de bomen lag te kijken, kreeg ik een idee. "Ik zie zoveel dode bomen. Ik ga morgen naar de intendant op het paleis, want die bomen wil ik kopen. Het is mooi hout en ik wil er wat van maken."

De volgende dag ging ik naar het paleis toe, naar de bosbaas. Ik vertelde het hem en hij zou er met de intendant over spreken. De dag erop hoorde ik dat het goed was. Voor f 7,50 per stère (rond 1 kubieke meter) kocht ik een partij dode bomen.

Ik ging naar een slepersbedrijf, Van Hartog aan de Verlengde Dalweg, en met paard en wagen hebben we het hout opgehaald. We hebben het in meterstukken gezaagd. Ik kreeg ruimte aan de Eemnesserweg. Achter drukkerij Bakker had Van Dijen, een bakker in de Laanstraat, een moestuin. Daar had hij een afdak en daaronder mocht ik mijn hout opslaan. Het was rondhout. We kloofden het met kloofbeitel en voorhamer. Van Jan Zonneveld leende ik een electromotor en een zaag en zo konden we van de stammen planken zagen. De planken werden gedroogd bij de wasserij van Frans de Ruiter op de droogzolder. En daar maakte ik speelgoed van. Naar eigen ontwerp. Koda-speelgoed heette het.

De eerste letters van onze namen gebruikten we voor onze fabrieksnaam: KODA. De oprichtingsdatum was 1 april 1946. Het heeft heel wat voeten in aarde gehad om allerlei vergunningen te krijgen, want 'Den Haag' vond onder meer dat een poelier geen speelgoedfabrikant kon zijn.

Aanvankelijk huurden we een werkplaats van aannemer Van Tol aan de Acacialaan op nummer 8 en we kochten de machines van Van Tol. Toen

Om mijn speelgoed af te zetten had ik twee monsterkoffers bij me en daar reisde ik mee rond. Eerst in Friesland, zoals Sneek, Leeuwarden en omgeving, maar later ook in Limburg. Ik heb eens een keer van Brummen naar Eijgelshoven gelopen, met die koffers, want er was geen vervoer. Ruim vijf kilometer!

Later heb ik ook blank beukenspeelgoed gemaakt. Dat ging via Hausemann & Hötte de handel in als Jumbo-speelgoed. Ook deze modellen werden dankbaar gekopieerd door de concurrentie.

In die tijd is er nog een radio-reportage geweest voor de AVRO (1949) en in 1952 een uitvoerig verslag in de Baarnsche Courant.

Op het laatst ging het niet meer goed met Van Dam samen. Hij miste commercieel gevoel en we dreigden failliet te gaan. Ik heb hem toen rond 1950 uitgekocht.

Begin vijftiger jaren was er een Jokari-spel-rage. Een balletje aan een elastiek aan een blokje op de grond. Een soort éénpersoons-tennis spel. Het liep als een trein. We hebben toen duizenden molentjes gemaakt.

Ik werkte ook voor het leger. We kregen eens een spoedorder: tienduizend scheerspiegels voor het leger in Indië. We moesten dag en nacht werken om het af te krijgen, maar het is gelukt en het werd goed betaald. We maakten toen ook houtwaren voor huishoudscholen en ander onderwijs. Daarnaast werkten we veel voor *Luctor* aan de Oude Utrechtseweg: laboratoriumtafels en kasten. In deze periode is er wel eens vijftig man in dienst geweest.

Later hebben we bijna twintig jaar geproduceerd voor *Balamundi* in Huizen. Er ging wekelijks wel zo'n 30 kuub aan Parana-pine door de machines. We werden in Baarn de 'latjesfabriek' genoemd. Alle afvalhout verdween in de Baarnse huizen als wandbetimmering. Er staat nog een partij bij Seezink in het magazijn, de zgn. 'Kuler-latjes'. In die tijd moesten we heel dringend uitbreiden en ik heb toen geprobeerd grond te kopen op het industrieterrein. De Noordschil was toen juist in de planning. Ik kreeg geen toestemming en in plaats daarvan moesten we maar uitbreiden in onze tuin. Dat werd toen als industrieterrein aangemerkt. Daar staan nu al sinds de jaren zestig een drietal loodsen.

Er is altijd een goede sfeer in het bedrijf geweest en ik herinner me nog goed de oude getrouwe Baarnaars waarvan er enkele wel 20 tot meer dan 30 jaar in dienst zijn geweest. Zoals:

Rinus Smeekes, Dirk van de Broek, Jan Vos, Piet Schouten, Ad Overeem, Henny Verhoef, de familie van Wilpen, Henk Bakker, Gijs Nieuwenhuizen, 'Dorus' van Dijken en vele anderen.

Nu heeft zoon Gert al een aantal jaren geleden het bedrijf overgenomen. Naast een eigen werkplaats wordt sinds een aantal jaren ruimte verhuurd aan andere bedrijven voor kantoor, opslag en werkplaats.

Ik ben blij dat ik hier rustig achter woon en mijn zoon nog kan helpen in het bedrijf. Verder knutsel ik nog wat en houd ik van koken.

Ik kan zeggen dat de Here God mij op wonderbaarlijke wijze heeft geleid.

Aldus Frits Köhler.

Met dank aan zijn zoon Gert, de heer G.S. Köhler, voor het aanvullen en corrigeren van de tekst.

Bert Stomp



Foto uit de jaren vijftig met medewerkers van Koda

PORTRET VAN WILHELMINA VAN PRUISEN IN HET BAARNSE ORANJE MUSEUM

Een belangrijk kunstwerk in het Baarnse Oranje Museum is een fraai ingelijste pasteltekening voorstellende Prinses Wilhelmina van Pruisen, de gemalin van stadhouder Willem de Vijfde. De tekening werd gemaakt door Charles Howard Hodges, een kunstenaar die in Engeland werd geboren, maar die vooral in Nederland heeft gewerkt. Op dit portret is Wilhelmina afgebeeld, als een jonge vrouw met een regelmatig gezicht en een peinzende blik in de ogen. Zij draagt een hoog kapsel en vlechten. Haar japon is diep uitgesneden. Zij heeft een oranje sjerp om haar rechter schouder. Je kunt zien dat zij een sterke persoonlijkheid is. En inderdaad was zij haar man de baas. Zij was op het einde van de achttiende eeuw een vrij belangrijke figuur in de nadagen van de Republiek der Zeven Provinciën, althans belangrijker dan haar gemaal, een zwak en besluiteloos persoon, die eens verklaard heeft: "Ik wenste dat ik dood was, dat mijn vader nimmer stadhouder was geworden. Ik gevoele dat ik gene bekwaamheid genoeg hebbe om aan het hoofd van zovele zaken te zijn". Willems kordate echtgenote heeft een rol gespeeld in het conflict tussen de prinsgezinden en de patriotten, of kezen, een strijd die tenslotte heeft geleid tot de vlucht van het prinselijk paar.

"Een tweede vader"

Frederika Sophia Wilhelmina, prinses van Pruisen, was de dochter van August Willem, prins van Pruisen en Louise Amalia, hertogin van Brunswijk-Wolfenbüttele. Wilhelmina, zoals zij genoemd werd, werd op 7 augustus 1751 in Berlijn geboren. Zij werd ten doop gehouden door haar oom, de koning van Pruisen, Frederik de Grote. In haar prilste jeugd werd zij aanvankelijk hardhandig opgevoed door haar gouvernante, F.W. von Redern, maar haar tweede gouvernante, Sophie von Danckelmann, die later haar hofdame zou worden, heeft haar met liefdevolle zorg omgeven. Ook Wilhelmina's oom Koning Frederik van Pruisen heeft veel voor zijn nichtje betekend. Zij heeft van hem gezegd: "Hij was voor mij een tweede vader" en op zijn beurt zei koning Frederik van haar: "Ik houd haar voor een schitterend vernuft, zij heeft een helder verstand en is zachtzinnig van aard. Wat haar karakter betreft, dat overtreft alles wat ik ooit heb waargenomen". Toen Wilhelmina zestien jaar was trouwde ze op 4 oktober 1767 met stadhouder Willem de Vijfde, een huwelijk dat door oom Frederik bevorderd was. Willem werd gezien als een goede partij, want hij was niet alleen erfstadhouder van alle Nederlandse gewesten, maar hij had ook belangrijke Nassause bezittingen in Duitsland. Wilhelmina, die in ons land meestal Willemijn werd genoemd, was een knappe rijzige verschijning en zij had bevallige omgangsvormen. Zij had veel belang-

stelling voor kunst. Zij tekende en borduurde en zij kon goed zingen en pianospelen. Bovendien hield ze van acteren. Een veelzijdig artistiek talent.

Op een portret, dat in 1767 door de schilder F. Reclam bij haar huwelijk werd gemaakt, is haar hoofd afgebeeld in een medaillon dat door drie engelen wordt vastgehouden. Het is een portret met opgestoken haar, of een pruik. Op een ander portret uit die tijd door B. S. Bolomey, dat in het Rijksmuseum is, zien we haar met een diep decolleté en een sjerp over haar rechterschouder, terwijl zij een diadeem in het haar draagt. Ook hier is zij weer een aantrekkelijke schoonheid.

"Blijde incomste" in Soestdijk

Nog steeds in 1776, in het jaar van hun huwelijk, verbleven de prins en de prinses, op weg van Berlijn naar Den Haag, in de maand oktober, korte tijd op Soestdijk. Bij die "Blijde Incomste" werden zij door de bewoners van Baarn en Soest gehuldigd als Heer en Vrouwe van de Hoge Heerlijkheid.. In de tuin achter het paleis werd een houten galerij gebouwd met levensgrote allegorische afbeeldingen van de vijf zintuigen. Dat bouwsel is verdwenen, maar in het Koninklijk Huisarchief in Den Haag wordt nog de ontwerptekening bewaard van de decoratie. In de volgende jaren verbleven de prins en de prinses nu en dan 's zomers op Soestdijk.

Een grote verdienste van Willemijn was, dat ze zich, na haar opvoeding en huwelijk in Berlijn, in Nederland snel heeft aangepast. Zij leerde zeer goed Nederlands spreken en schrijven, beter dan haar voorgangsters, en zij heeft er ook voor gezorgd dat haar kinderen goed Nederlands leerden. Intussen bleef het Frans de taal van het hof en ook met Frederik de Grote werd in het Frans, en niet in het Duits, gecorrespondeerd. En terwijl eerder aan het hof veel vreemdelingen dienden, werden nu Nederlanders uit verschillende gewesten aangesteld.

Het stadhoudelijk kwartier op het Binnenhof werd het toneel van veel luisterrijke feesten en mede daarom werd het met een heel nieuwe vleugel aan de zuidkant uitgebreid. De prins en de prinses leefden in een grote staat, met veel pracht en praal, alsof zij koning en koningin der Nederlanden waren. De prinselijke garde telde 165 manschappen, die 174 schimmels ter beschikking hadden. In prachtige karossen reden de stadhouder en zijn gemalin van het ene banket of bal naar het andere. Maar intussen won in de Nederlanden de patriottische beweging aan invloed. Mede door het uitbreken van de Vierde Engelse oorlog van 1780 tot 1784 werd de binnenlandse positie van de stadhouder verzwakt. In 1785 werd hem door de Staten van Holland het commando ontnomen over het Haagse garnizoen. Uit protest verliet het stadhoudelijk echtpaar de hofstad. Willem en Willemijn vestigden zich, na enige omzwervingen, op het Nijmeegse Valkhof, dat van de Staten van Gelderland was.



Portret in pastel
door Charles
Hodges, van Prinses
Wilhelmina van Pruisen (1751-1820),
de gemalin van stadhouder Willem V.
Foto: Hans Bronkhorst.

Goejanvervellesluis

In 1787 besloot prinses Wilhelmina naar Den Haag te reizen om orde op zaken te stellen. Maar zij kwam daar niet aan, want zij werd door patriotten aan-

gehouden bij de Goejanvervellesluis bij Schoonhoven. Dit gebeurtenis, die door de prinses als een zware belediging werd ervaren, heeft indertijd in heel Europa de aandacht getrokken.

Willemijn wendde zich om hulp tot haar broer, koning Frederik Willem II van Pruisen, die een jaar tevoren zijn oom was opgevolgd.

Daarop stuurde de koning een leger van 20.000 man.

Het gevolg was dat Willem V in al zijn rechten en waardigheden hersteld werd en dat hij kon terugkeren naar Den Haag. Maar die restauratie was van korte duur. In 1795

vluchtte het prinselijk paar naar Engeland, waar het in Hampton Court kwam te wonen. In 1802 volgde Willemijn de prins naar Nassau.

De prins overleed in 1806 bij een bezoek aan Brunswijk. Hij werd daar begraven, en pas meer

dan anderhalve eeuw later, in 1958 werd zijn stoffelijk overschot naar Nederland overgebracht en in de Nieuwe Kerk in Delft bij zijn voorouders bijgezet.

Zijn echtgenote zou hem nog veertien jaar overleven. Zij maakte mee hoe haar zoon, als Willem I, in 1813 soeverein vorst werd en vervolgens koning der Nederlanden. Willemijn, nu de moeder van de koning, ging in Den Haag wonen, in het Paleis aan het Plein, het voormalige Logement van Amsterdam, dat later de zetel van

Buitenlandse Zaken is geweest. In die tijd had zij ook een residentie in Welgelegen in Haarlem, waar ook Lodewijk Napoleon gewoond had. Op 9 juni 1820 is zij in Apeldoorn, in Paleis Het Loo, overleden.

Willemijns portret door Hodges

Om tenslotte terug te keren tot ons uitgangspunt, het portret in pastel van Willemijn, moet nu iets verteld worden over de maker:

Charles Howard Hodges, een Engelsman die in 1764 in Portsmouth geboren werd, kwam op vierentwintigjarige leeftijd naar Nederland, waar hij tot het einde van zijn leven afwisselend in Amsterdam en in Den Haag heeft gewoond. Zijn specialiteit was het portret, waarvoor hij tot in de hoogste kringen werd gevraagd. Naast portretten van Willemijn en haar echtgenoot, stadhouder Willem V, schilderde hij ook de beeltenissen van Lodewijk Napoleon en koning Willem de Eerste. Portretten van Hodges vinden we in het Rijksmuseum, het Frans Hals Museum in Haarlem, de Lakenhal in Leiden en het Centraal Museum in Utrecht. Hodges, die de leermeester was van Cornelis Kruseman, overleed in Amsterdam op 24 juli 1837.

Zo heeft Hodges grote betekenis gehad voor het uitbeelden van figuren uit onze vaderlandse geschiedenis, waarbij de pastel van Willemijn in ons Baarnse Oranje Museum een van zijn mooiste werken is. Alleen dit portret al is een bezoek aan het museum waard.

Hans Bronkhorst

Literatuur:

- Reina van Ditzhuyzen, *Het huis van Oranje. Prinsen, stadhouders, koningen en koninginnen*. Weesp, 1979.
- Drs. R.E. van Ditzhuyzen, *Oranje-Nassau. Een biografisch woordenboek*. Haarlem, 1992
- J.J. Bouman, *Op en om Oranje's troon*, Zaltbommel, 1966
- Heimerick Tromp, *Het huys te Soestdijck*". Zutphen, 1987.
- Dr. N. Japikse, *De geschiedenis van het huis van Oranje-Nassau*, Den Haag, 1938.
- Pieter Scheen, *Lexicon Nederlandse beeldende kunstenaars, 1750 - 1950*. 's-Gravenhage, 1969

Oranje Museum, Lt.Gen. van Heutzlaan 7, Baarn. Telefoon (035) 542 27 76.

Geopend van april tot en met oktober van dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 17 uur en op zaterdag en zondag van 12 tot 17 uur. Op maandag gesloten.

DE BAARNSE EEND BLIJFT IN DE EEMDIJKSE BIJ

In het septembernummer van Baerne (jrg.21, nr.3) schreef ik een artikel over het huisje aan de Eemdijk nr.18.

Ik vertelde daarin, dat er plannen waren om dit gebouwtje te restaureren en in Baarn te herplaatsen. Een Baarnse particulier zou de kosten van deze restauratie voor zijn rekening nemen.

Hoewel het gebouwtje er ogenschijnlijk redelijk gaaf uit zag, bleek dit in werkelijkheid tegen te vallen.

Bij het uit elkaar nemen van het huisje door de aannemer Bonnefeld uit Bunschoten, bleek het zodanig verrot te zijn, dat de Baarnse particulier van eventuele restauratie afzag.

Gelukkig wordt een copie, die in opdracht van de eigenaar K. ter Horst wordt vervaardigd, in 1998 op zijn laatste plek aan de Eemdijk nr.18 teruggeplaatst.

Hier kunnen geïnteresseerde Baarnaars dit fraaie huisje in de toekomst weer bewonderen. Fotograaf Hans Kantebeen uit Bunschoten maakte vlak voor de sloop nog diverse bruidsfoto's met het originele gebouwtje als achtergrond. Het zijn de laatste foto's, die er van zijn gemaakt.

J.Kruidenier



Interieur van het huisje vlak voor de sloop in het najaar van 1997.

De geroede ramen zijn door de aannemer reeds verwijderd om gecopieerd te worden.

Hans Kantebeen uit Bunschoten nam deze foto van het bruidspaar Duyst-Hanning uit Bunschoten.

OPSPORING VERZOCHT

Begin jaren tachtig kocht ik voor een luttel bedrag tijdens Koninginnedag op de Baarnse rommelmarkt een prachtig negentiende eeuws fotoalbum. Het kolossale boekwerk, dat een formaat van ca. 40 x 50 cm had en gebonden was in een schitterende rode band met goud op snee, stond enigszins bol door de aanwezigheid van een stapel losliggende foto's onder de kaft.

Deze losse, haarscherpe, negentiende eeuwse foto's stelden een buitenplaats voor met een bijbehorend park, die me in eerste instantie sterk aan Buitenzorg deed denken. Dus kocht ik het album voor de Historische Kring.

De koopman zei me niet te weten, waar het album vandaan kwam, maar aan zijn ogen zag ik, dat hij het wel wist, maar dat hij het me kennelijk niet wilde vertellen. Het was nog een heel gesjouw het loodzware boekwerk thuis te krijgen, alwaar ik het onderwierp aan een nauwgezet onderzoek.

Uitgewiste sporen

Het album bleek 26 fraaie opnamen door de Amsterdamse fotograaf N.Schuitvlot te bevatten (albuminedrukken, ca 22 x 30 cm) van het exterieur en interieur, alsmede de dienstwoningen, de stal en het koetshuis van een onbekend Amsterdams grachtenpand.

Tot in details waren alle vertrekken met hun negentiende eeuwse meubilair gefotografeerd. Ook het personeel en zelfs de paarden waren door de fotograaf voor het nageslacht vereeuwigd.

De vijftien losse foto's stelden bij nader onderzoek niet Buitenzorg voor, maar een onbekend landgoed met in het weelderige park prachtige vijverpartijen, volières en tuinhuisen. Toch hadden de losse foto's en die uit het album iets met elkaar te maken, want de foto van de stal kwam bij beiden voor.

Opvallend was, dat iemand expres geprobeerd had elk spoor van mogelijke herkenning tegen te gaan; vroegere onderschriften waren dan ook om deze reden systematisch weggekrast.

Mijn nieuwsgierigheid werd door dit alles extra geprikkeld en daarom nam ik voor enige tijd de rol van Sherlock Holmes op me.

Relatie met Baarn

Gelukkig waren er nog enkele sporen aanwezig, die nader onderzocht konden worden, zoals de naam van de fotograaf Schuitvlot, het nr.666 op het onbekende grachtenpand en wonderbaarlijk genoeg een foto van het voltallige keukenpersoneel van het voormalige Baarnse Badhotel. Het lag dus voor de hand, dat er op één of andere manier een relatie met Baarn moest bestaan.

Omdat mijn speurwerk verder niets opleverde, het formaat van het album niet overeen kwam met de grootte van mijn boekenkast en de klimatologische omstandigheden, waaronder het bewaard werd niet optimaal waren, besloot ik dit bijzondere album in 1992 te schenken aan de Historisch- topografische Atlas van het Amsterdamse Gemeentearchief.

Hier was men bijzonder blij met mijn gift, omdat het album een goed beeld gaf van de inrichting van een Amsterdams grachtenpand op het eind van de negentiende eeuw. Als dank beloofde men - al gaf niemand mij veel kans - te zoeken naar de historische achtergronden van deze onbekende foto's.

Hoewel ik eigenlijk nergens meer op rekende, ontving ik op 10 november 1992 zowel een brief van het Gemeentearchief Amsterdam als van het Rijksarchief in Noord-Holland. Beide brieven losten de meeste raadsels op.

Keizersgracht 666

Het desbetreffende Amsterdamse grachtenpand, bleek Keizersgracht 666 te zijn. Dit pand werd omstreeks 1920 afgebroken en vervangen door een ander huis. De foto's kregen daardoor zelfs een nog grotere historische betekenis. De indertijd gefotografeerde dienstwoningen en het koetshuis bevinden zich nog steeds ongeschonden in de Kerkstraat achter het perceel Keizersgracht 666.

De afgebeelde buitenplaats was het huis Westerhout te Heemstede. Het werd afgebroken en het deel van Heemstede waar Westerhout lag, behoort tegenwoordig tot de gemeente Haarlem.

Bewoners

Beide bezittingen waren eigendom van Dirk Visser van Hazerswoude (geb. 1830 te Zaandam, overl. 1891 te Heemstede.) en diens echtgenote Maria Anna Catharina van Merlen (geb. 1835 te Deyl, overl. 1922 te Bloemendaal.)

Na de dood van haar man in 1891 heeft de kinderloze Maria van Merlen zich waarschijnlijk blijvend gevestigd op haar buiten Westerhout in Heemstede.

Haar personeel wordt namelijk in 1891 in Amsterdam uitgeschreven en ingeschreven in Heemstede. Dit personeel bestond uit drie dienstbodes:

Jansje Nol (geb. 1872 te Heemstede), Helena Alida van Milligen (geb. 1866 te Amsterdam) en Jacoba Kievit (geb. 1864 te Bloemendaal.)

Ook de koetsier Coenraad Steenmets (geb. 1843 te Amsterdam), diens vrouw Hermina Engelina Peters (geb. 1841 te Steenwijk) en hun vier kinderen Gerrit (geb. 1874 te Amsterdam), Alberdina Johanna (geb. 1878 te Amsterdam), Coenraad (geb. 1880 te Amsterdam) en Albertus Wilhelmus (geb. 1881 te Heemstede) vertrokken in 1891 naar Heemstede.

Raadsel

De grote vraag blijft echter hoe dit bijzondere album, dat een duidelijke relatie moet hebben met Baarn, hier op de rommelmarkt terecht gekomen is?

Een mogelijkheid zou kunnen zijn, dat één van bovenstaande personeelsleden in het bezit was van dit album en na de dood van Maria van Merlen in 1922 in Baarn werkzaam is geweest.

Wonen er in Baarn misschien nog afstammelingen van één van bovenstaande personen of kan iemand onder onze lezers misschien een antwoord op dit raadsel geven?

Ik zal u dan niet snikkend in de armen vallen, zoals in het gelijknamige programma "Spoorloos", maar u wel zeer erkentelijk zijn.

J. Kruidenier.

In de jaren dertig liepen wij op zondagmiddag over zijn weiland.

Opa lurkend aan een stenen pijp met om het mondstuk wat sajete gedraaid.

Wij, kleinkinderen destijds, vroegen of hij nog raadseltjes kende.

Ja die kende hij. Al kuierend over het weiland langs de sloot, die zich al kronkelend een weg zocht, gaf hij het volgende raadseltje op:

Krom gebochelde waar ga je naar toe?

Kaal geschorene wat raakt het joe?

Ik ben nog nooit zo kaal geschoren als dat je gat is toegevroren.

Ra, ra wie zijn dat?

En wij maar peinzen, wie dat toch konden zijn.

Oplissing pagina 20.

T.C. Daselaar

VERENIGINGSNIEUWS

Wilhelm II en het Arboretum

Ogenschijnlijk heeft het een met het ander niets te maken. De enige overeenkomst is dat Doorn de plaats is die de twee met elkaar verbindt.

Op zaterdag 16 mei a.s. organiseren wij een excursie naar Doorn. We bezoeken eerst het kasteel, waar ex-keizer Wilhelm II van Duitsland van 1920 tot zijn dood in 1941 woonde. In het kasteel met zijn rijke inventaris aan gobelins, achttiende-eeuwse schilderijen, meubelen en een grote verzameling zilver en snuifdozen, krijgen we om half elf een rondleiding.

Hierna is er gelegenheid te lunchen in het kasteel of aan de overkant in de uitspanning *Rodestein*.

Om twee uur 's middags begint de rondleiding door een deskundige gids in het Gimborn-arboretum. Het arboretum is een park met een omvang van 27 hectare, met een verzameling winterharde bomen en struiken van internationale allure. In 1924 begon de inktfabrikant Max von Gimborn met de aanleg van zijn arboretum. Hij was een groot liefhebber van coniferen. Hij kocht niet alleen bomen in het buitenland, maar kweekte ook veel bomen en struiken uit zaad. Na zijn overlijden in 1966 werd de unieke collectie onderdeel van de botanische tuinen van de Universiteit van Utrecht. Direct werd begonnen met de verjonging van de collectie, die in 1989 om zijn grote waarde werd beloond met de toekenning van de International Dendrology Society - Award (dendron is boom, dus boomkunde of leer van de houtachtige gewassen). Het park bezit een speciale verzameling berken, esdoorns, Hemlock-sparren, een heidetuin en een grote collectie - in mei volop bloeiende - rodo-dendrons.

Deelname aan de excursie kost f 25,-. Het meerijden is begroot op f 7,50.

Aanmelden voor 25 april per telefoon (035-5424621) of schriftelijk bij Bert Stomp, Leeuwerikweide 26, 3742 XR in Baarn, onder vermelding van het aantal plaatsen dat u over hebt in de auto, of dat u met iemand wilt meerijden.

Een week voor de excursie krijgen de aanmelders nader bericht. Niet-leden betalen f 6,- extra.

Aanwinsten oudheidkamer

Schilderij van Bloemswaard

Schilderij van het stationsgebouw Baarn

Houten vitrinekast

Paar klompen

Twee miniatuur koektrommeltjes

Zakje blauwswel van Reckitts
Insigne Oranjecommissie
Oorkonde *Beschermheerschap Ambachtstekenschool*
Oliekan
Diverse foto's

Aanwinsten bibliotheek

Prof. Dr. C. Dekker, eindredacteur, *Geschiedenis van de provincie Utrecht*, 3 delen
M. Laméris, *Markant Maartensdijk*
H.A. van Hees e.a., *Eemnes in grootmoeders tijd*
G.A. Russer, *Tram en trein tussen Eem en Rijn*. Deel 3 Noord- en Oost-Utrecht
Th. Coppens, *Petite histoire*
Redactie Gooi- en Eemlander, *Overleven, in Gooi en Eemland, 1940-1945*

Ingezonden mededeling

Dit jaar bestaat de afdeling Utrecht van de Nederlandse Genealogische Vereniging vijftig jaar. Ter gelegenheid hiervan verschijnt in oktober een jubileumboek onder de titel:

Stichtenaren uit vroeger jaren II

Dit boek bevat een aantal artikelen over mensen die in het Sticht woonden en werkten of daaruit afkomstig waren en telt ongeveer 275 bladzijden.

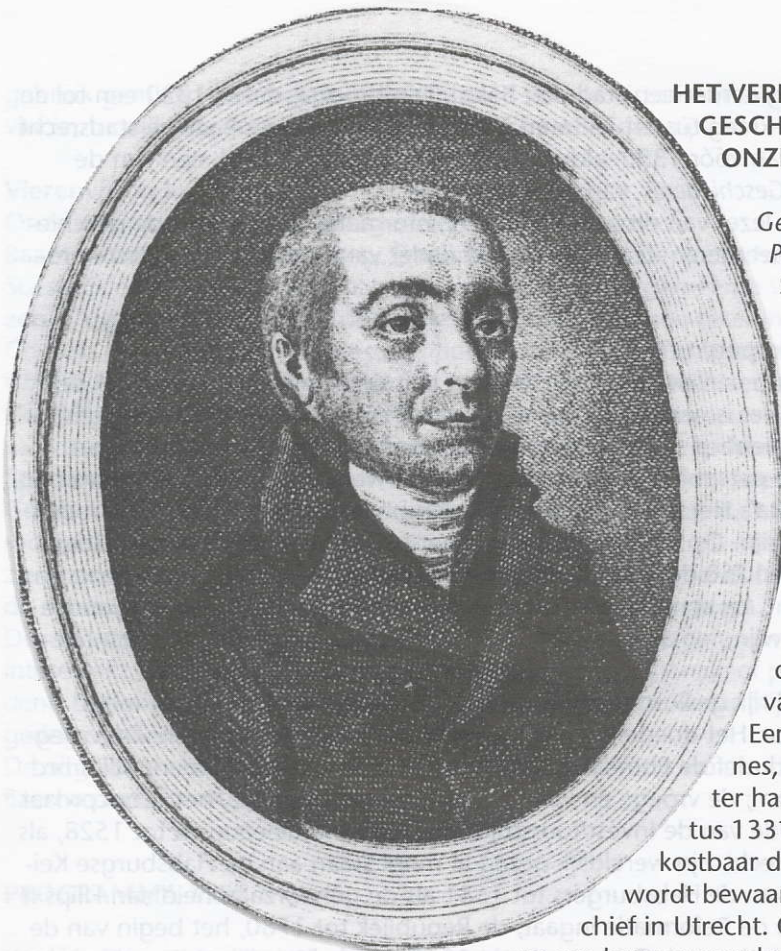
Het wordt een boek met veel tekst, wetenswaardigheden, illustraties en foto's.

Bij vóór-inschrijving kost het boek f 39,75. Verzendkosten binnenland f 10,25. Na verschijning zal het boek f 45,- kosten.

U kunt het boek bestellen door f 39,75 of f 50,- over te maken op girorekening 43 83 883 t.n.v. N.G.V. afdeling Utrecht, te Utrecht, onder vermelding van: Jubileumboek 1998.

Inlichtingen bij Lo Schneider, Steenen Camer 42, 3721 ND Bilthoven, tel. 030 2202082.

Oplossing: Het weiland en de (in die tijd nog) kronkelende sloot.



HET VERHAAL VAN DE GESCHIEDENIS VAN ONZE PROVINCIE

*Geschiedenis van de
Provincie Utrecht,*
Stichtse Historische
Reeks, Uitgeverij
Het Spectrum,
Utrecht, 1997.
ISBN 90 274 73
15. Prijs f.350.-

In de pas ver-
schenen *Geschie-
denis van de Pro-
vincie Utrecht*
staat een afbeel-
ding van het zegel
van de Raad van
Eembrugge en Eem-
nes, dat aan een char-
ter hangt van 29 augus-
tus 1331, een uiterst
kostbaar document dat
wordt bewaard op het Rijksar-
chief in Utrecht. Op het zegel zien
we een brug over golvend water en daar-

*Willem Antony Ockerse (1760 - 1826), die
van 1782 tot 1784 predikant in Baarn was.
Hij heeft bekendheid gekregen als letterkun-
dige en als vooraanstaand patriot.
Illustratie uit de
Geschiedenis van de Provincie Utrecht.*

boven een zon, geflankeerd door een maan
en een ster. In het midden staat het Latijnse
woord voor brug PONS. Op het randschrift
staat vermeld dat dit het zegel is van de Raad
van "Embruggen" en "Emenesse" Dit zegel
dateert nog uit de tijd dat Eemnes tot Eem-
brugge behoorde. De naam Eembrugge
dateert uit het jaar 1300, en een halve eeuw eerder was er een kerk, terwijl er, blij-
kens archeologische vondsten, al aan het einde van de 12de eeuw een dorp moet
zijn geweest.

Eembrugge was nog eerder een stad dan Baarn. Eembrugge, dat in 1330 een tol en een jaarmarkt had, kreeg tussen 1336 en 1341 stadsrechten. Het Baarnse stadsrecht is van ná 1346 en van vóór 1390, aldus drs Ph. Maarschalkerweerd, een van de auteurs van deze *Geschiedenis* van onze provincie.

Zo kan een Baarnse lezer van dit werk heel veel informatie vinden over de geschiedenis van onze gemeente en dan steeds in het kader van de historie van onze provincie.

Twaalfhondervijftig pagina's

Voor het eerst is er nu een overzicht verschenen van de hele geschiedenis van de provincie Utrecht. Het is een prachtige uitgave geworden. Meer dan twintig gespecialiseerde historici hebben er aan meegewerkt, en zij bieden ons een schat aan gegevens. (Ik mis de personalia van de auteurs). Het werk bestaat uit drie delen met in totaal 1250 pagina's. Het zijn stevig ingebonden boeken, die in een mooie rode cassette verzameld zijn. Op de stofomslag van het tweede deel staat een geestige kleurentekening uit 1750 door Jan de Beyer van "Het leven op een buitenplaats aan de Vecht bij Loenen", bij een theekeupeltje zie je twee heren met steek en Goudse pijp en een glaasje wijn, en aan de overkant van de rivier is de kerktoeren van Loenen.

De boeken zijn heel rijk geïllustreerd, want op iedere pagina staan een of meer afbeeldingen in kleur. Het driedelige werk is verdeeld in zeven perioden: De vroegste geschiedenis, inclusief de Romeinse tijd, tot in de zevende eeuw, toen Willibrord in onze streken kwam; de vroege en volle middeleeuwen tot 1122, het Concordaat van Worms, het einde van de Investituurstrijd; de latere middeleeuwen tot 1528, als de bisschop van Utrecht zijn wereldlijk gezag af moet staan aan de Habsburgse Keizer Karel V; de tijd van de Habsburgers tot 1581 als de gehoorzaamheid aan Filips II wordt opgezegd en de Reformatie ingaat; de Republiek tot 1780, het begin van de Franse tijd; de Revolutie en de Restauratie tot 1860, als de kerkelijke hiërarchie is hersteld en er een spoorwegnet gaat ontstaan, met de stad Utrecht als middelpunt; en tenslotte de industrialisatie en de emancipatie tot heden.

Er is gekozen voor een thematische opzet, met bijvoorbeeld in Deel II (1528 - 1780): opstellen over Bevolking en bestaansmiddelen, Het onderwijs, De kunst, De Opstand en De Stichtse Katholieken. De artikelen hebben geen voetnoten, wat ik jammer vind, omdat je soms exact zou willen weten wat de bron is geweest van een feitelijk gegeven of een bewering. Daar staat tegenover dat een heel nuttige berede-
neerde bibliografie is opgenomen, die ons kan helpen bij verdere studie. Zoals ook de *Index op persoonsnamen en plaatsnamen* handzaam is, alsmede de *Verantwoording van de illustraties* en vooral de buitengewoon uitvoerige *Literatuurlijst* op het einde van de het derde deel. Voorzover ik dat kon nagaan, hebben de auteurs geen

gebruik gemaakt van artikelen in de bladen van de historische kringen in onze provincie, terwijl daar toch belangrijke stukken in te vinden zijn.

Vierenvijftig keer Baarn

Onze woonplaats is goed vertegenwoordigd in dit werk:

Baarn wordt 54 keer besproken, Eembrugge 12 keer, De Vuursche 14 keer, en Soestdijk 6 keer. Ook in de illustraties komen we onze gemeente vaak tegen. Er is een 17de eeuwse kaartje van de Eem met de kalkovens; een tekening uit 1732 naar Cornelis Pronk van Eembrugge; een portret van de 18e eeuwse Baarnse dominee Willem Antony Ockers; een tekening uit 1837 door C. Steffelaar van Scheerenbergs vloerkledenfabriek; een prentbriefkaart van Hotel Promenade en een prentbriefkaart van de muziektent op de Brink. Tenslotte is er een aardige gravure van Hendrik Speelman naar Jan de Beyer van 1744, voorstellende het Huis Soestdijk.

Gezien de historische betekenis van de Eem voor Baarn ben ik enthousiast over het mooie kaartje van *Het stroomstelsel van de Eem*, waarop je nu eens prachtig kunt zien hoe onze rivier ontstaat door de samenvloeiing bij Amersfoort van zes beken uit de richtingen Hoevelaken, Barneveld, Scherpenzeel en Lunteren.

Deze *Geschiedenis van de Provincie Utrecht* is een fraai uitgegeven buitengewoon interessant werk, vooral voor diegenen die zich met regionale of plaatselijke geschiedenis bezig houden. De drie boeken zullen spoedig onmisbaar blijken. De prijs is niet gering, maar je krijgt er ook wat voor.

De uitgave is verzorgd door de Stichtse Historische Reeks waarin de Historische Kring Baarne participeert, zoals vermeld wordt.

Hans Bronkhorst

PROGRAMMA 1998

- | | |
|-------------------|---|
| dinsdag 24 maart: | Algemene Vergadering (zaal 4) |
| dinsdag 21 april: | dialezing door Mw. C.J.C. Broer uit Utrecht over Abdijen (zaal 4) |
| zaterdag 16 mei: | excursie naar Doorn |

De vergadering en de lezing vinden plaats in Cultureel Centrum De Speeldoos, Rembrandtlaan 35 te Baarn. Aanvang 20.00 uur.

DICK ASSURANTIE- EN HYPOTHEEK ADVIES B.V. **PRINS**

BELASTINGVRIJ SPAREN

HYPOTHEKEN

Maatwerk tegen concurrerende rentepercentages

ASSURANTIE

Zeer goede voorwaarden tegen scherpe tarieven

PENSIOENEN

Belangrijk in verband met terugtrekkende overheid

JONGEREN TOEKOMST PLAN

Speciaal voor jongeren die een onbezorgde toekomst willen

Ons advies is gratis over dag en ook 's avonds

Tel. (035) 541 13 59

Fax (035) 541 00 63

**Nachtegaallaan 10
3741 WZ Baarn**

APOTHEEK JULIUS

Apothekers: *O.P. Hofkes, E. Hofkes-Dazert
en M.A. Smulders-de Jong*

**LAANSTRAAT 26
3743 BG BAARN
TELEFOON (035) 541 24 32**





A
ADVIESGROEP
G
BAARN
B

*Fiscaal jurist
en
Zakenadviseurs
Eemnesserweg 12
3741 GA BAARN*

*Telefoon:
(035) 542 58 11*

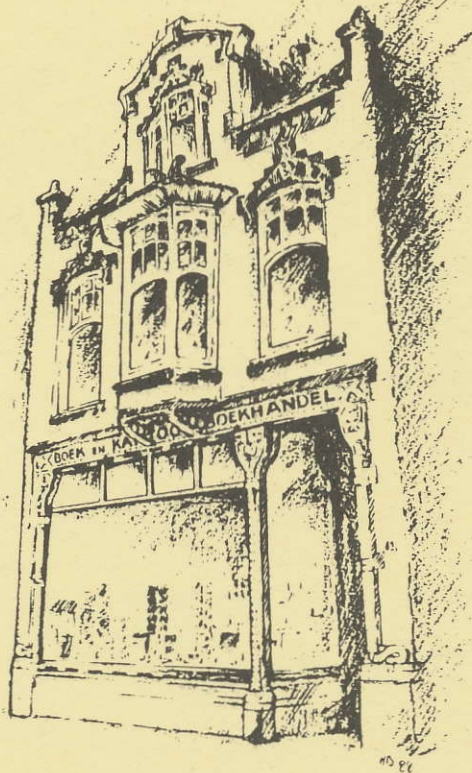
*Telefax:
(035) 542 57 14*

*Privé:
(035) 541 26 26
(035) 621 72 89
(055) 367 03 72*

- * FISCAAL-JURIDISCH ADVIES
- * ADMINISTRATIES
- * BELASTINGAANGIFTEN
- * JAARREKENINGEN
- * BEDRIJFS-ECONOMISCH ADVIES

Maakt u vrijblijvend eens een afspraak, ook 's avonds zijn wij voor u bereikbaar.

EEN PERSOONLIJKE BENADERING STAAT BIJ ONS VOOROP.



Sinds 1886

BOEKHANDEL DEN BOER

Laanstraat 69 - 3743 BC Baarn - Telefoon 541 20 32

Gespecialiseerd
in literatuur,
kunst- en kinderboeken